

DICTAMEN DEL CONSELL CONSULTIU DE LA GENT GRAN DEL BAIX LLOBREGAT

La sanitat que mereixem

Hi ha algunes temàtiques que, per la seva especial rellevància, sempre són objecte de seguiment per part d'aquest Consell Consultiu. Una d'elles és la sanitat pública.

Les persones grans som usuàries habituals del sistema sanitari, i la nostra salut i benestar depèn en molts casos de la salut i benestar d'aquest sistema: dels/de les professionals, equipaments, recursos, finançament, etc.

Les retallades que fa més d'una dècada es van dur a terme a la sanitat pública van suposar un autèntic desmantellament del sistema públic de salut, que ha hagut de fer front a una pandèmia global sense que aquestes retallades s'hagin revertit. En un dels moments més febles, ens ha vingut el cop més fort, i les conseqüències com tots i totes sabem, han estat dramàtiques per al conjunt de la societat.

La població més gran però, és la que ha patit i pateix les conseqüències més greus d'aquesta pandèmia. Ens referim evidentment a les persones que malauradament han perdut la vida, però també a les que pateixen seqüeles físiques i psicològiques que encara persisteixen.

Els i les professionals de la sanitat pública han contribuït amb el seu compromís i dedicació a donar resposta a la pandèmia, però són un dels col·lectius més precaritzats del mercat de treball. Pateixen esgotament i treballar constantment al límit els/les porta en molts casos a llargues baixes laborals, que afebleixen encara més el sistema sanitari.

Existeix també una important manca de professionals tant a la medicina com a la infermeria que esdevé tot un repte en la planificació del sistema de salut en concret, i de les polítiques públiques sanitàries en general, i que no sembla que es pugui resoldre a curt o mig termini.

D'altra banda, l'estat de les infraestructures sanitàries es veu deteriorat progressivament amb espais, edificis i recursos tecnològics obsolets. És necessari en aquest punt, un pla de millora i manteniment que garanteixi una correcta atenció a la ciutadania i que asseguri espais segurs, amables i funcionals als/ a les professionals.

Una de les principals problemàtiques que encara persisteixen de la pandèmia és la falta de presencialitat i la reducció d'horaris d'atenció a la ciutadania, especialment els caps de setmana i en municipis petits.

Tot això ha portat a l'endarreriment en la detecció de malalties i en els seus tractaments, portant en alguns casos a desenllaços no desitjats. I també a l'aplaçament d'intervencions quirúrgiques molt necessàries.

Les atencions telefòniques no poden substituir el seguiment mèdic i d'infermeria regular i presencial de pacients que aglutinen diverses dolències o malalties cròniques. A més a més, la saturació de l'atenció telefònica i digital ha dificultat l'accés als serveis sanitaris i ha afectat directament a la salut i benestar de moltes persones grans. La digitalització de l'administració no pot suposar en cap cas una vulneració de drets de la ciutadania.

La **Carta de drets i deures de la ciutadania en relació amb la salut i l'atenció sanitària** es basa en els principis de reconeixement a la dignitat de la persona, llibertat, autonomia, igualtat, accés a la informació, coneixement en salut i compromís cívic. Estableix 10 punts que estructurin els drets i deures de la ciutadania pel que fa a la sanitat pública:

1. Equitat i no-discriminació de les persones.
2. Protecció i promoció de la salut i prevenció de la malaltia.
3. Accés al sistema sanitari.
4. Intimitat i confidencialitat.
5. Autonomia i presa de decisions.
6. Informació sanitària, documentació clínica i TIC.
7. Qualitat i seguretat del sistema.
8. Constitució genètica de la persona.
9. Investigació i experimentació.
10. Participació.

La pandèmia ha afectat els nostres drets més essencials, i en alguns casos aquesta vulneració de drets pot quedar més o menys justificada temporalment per les condicions sanitàries, però és inadmissible que es perllongui en el temps. Els drets bàsics de ciutadania s'han de garantir sempre, per suposat els que fan referència a la salut i l'atenció sanitària.

D'acord amb tot l'exposat, el Consell Consultiu de la Gent Gran del Baix Llobregat reivindica:

1. La no discriminació de les persones grans per motiu d'edat al sistema sanitari. No es pot limitar l'accés a tractaments, proves o intervencions per motiu d'edat, això es edatisme.
2. Que es garanteixi una atenció humana i professional als centres sanitaris i farmàcies, tenint en compte sempre els drets i deures de la ciutadania.
3. Que es revisi regularment la medicació prescrita a les persones grans per evitar i corregir situacions de sobremedicació.
4. Una correcta planificació i execució de les polítiques públiques de salut, que contempli les inversions i recursos necessaris per al sosteniment i bon funcionament del sistema públic de salut.
5. Que s'acabi amb la precarietat laboral del personal sanitari.
6. Que s'elabori un Pla d'Infraestructures Sanitàries, que contempli el manteniment i renovació d'infraestructures obsoletes, espais, edificis, recursos tecnològics, etc.
7. Ampliar els horaris d'atenció a la ciutadania dels centres d'atenció primària, d'acord amb les necessitats reals de cada municipi.
8. Avançar en la digitalització del sistema com a eina per facilitar i millorar l'accés i atenció sanitària de la ciutadania, garantint sempre el dret a l'atenció presencial de les persones que ho necessitin. En aquest àmbit, és necessari un pla específic que contribueixi a reduir la bretxa digital, no únicament de les persones grans.

Baix Llobregat, desembre 2021

